

heid van het! en de arts diende zelf het lavement toe, met *dodelijk* gevolg voor het kind. De arts werd door het Schöffengericht tot 150 Mk. boete veroordeeld, en is tegen deze genadige straf in hooger beroep gegaan. De apotheker, wien ook verzuim kan worden ten laste gelegd, is tot verwondering van de *Allg. med. Centralz.* niet vervolgd.

STOKVIS zegt bij de bespreking van deze gebeurlijkheid (dit *Tijdschrift* 1896, Tweede Helft blz. 131): „de schuld van den een sluit die van den ander niet uit: ieders verzuim is een oorzaak van het gebeurde; en ieders verzuim is een schuldig verzuim”. Merkwaardig is het, dat hij daarbij een uitspraak aanvoert betreffende een spoorwegongeval: veroordeeld werden de wisselwachter en de stationschef, die dezen had te controleeren. De treinbestuurder werd dus *niet* in het geding betrokken.

Van belang is ook, wat STOKVIS zegt omtrent het geval dat het! wel is geplaatst of dat dat de maximaaldosis niet is overschreden en toch vergiftiging ontstond.

Dan zal „door *gezaghebbende medici* moeten worden uitgemaakt, of *in casu*” al of niet een fout is gepleegd.

De lijst van maximaaldoses bindt ons niet, vrij waart ons ook niet als wij ze niet hebben overschreden, maar is niet meer dan een leidraad.

CASUISTIEK DER VERANTWOORDELIJKHEID. — Voor den tweeden keer is prof. V., een kortelings met een prijs bekroonde chirurg-orthopaedist te Heidelberg, tot een belangrijke schadevergoeding veroordeeld. De eerste keer betrof een vergissing in zijn kliniek, de tweede keer een operatie bij een minderjarige, zonder toestemming van de ouders te hebben verkregen. De patiënt heeft *geen* blijvende beschadiging ondergaan, en de vergoeding bedroeg daarom slechts 5000 Mk. (*Allg. med. Centralz.*)

PINKHOF.

INGEZONDEN.

BEHANDELING VAN HAARZIEKTEN MET X-STRALEN.

In antwoord op de ingezonden stukken van de heeren VECHTMANN EN BAUDET naar aanleiding van het referaat over behandeling van haarziekten met X-stralen wil ik slechts het volgende opmerken.

De heeren VECHTMANN EN BAUDET hebben in de door mij weergegeven meening van den oorspronkelijken schrijver aanleiding gevonden ook hun opinie te zeggen. Heb ik KIENBÖCK's mededeelingen als resultaat zijner ervaringen goed begrepen, dan kan ik mij zijn enthousiasme naast die van anderen evengoed als dat van collega VECHTMANN verklaren. Bij een kritische beoordeeling zou ook ik over de onjuistheden of ongerijmdheden gevallen zijn. Het gold hier evenwel slechts de aandacht daarop te vestigen, zonder meer. De bron, waaruit het ontleend was, kon immers door den meer belangstellende geraadpleegd worden. Toch willen wij tegen de bewering van collega VECHTMANN, om elke lichttherapie bij favus overbodig te heeten en tegen zijn neiging dit ook voor lupus vulgaris te verklaren, protest aantekenen. Ik kan mij voorstellen, dat collega VECHTMANN als beproefd beoefenaar der

epilatie-methode met het epileerpincet bij favus daaraan de voorkeur geeft, maar daarom is een andere methode, die besliste voordeelen boven de door hem gevolgde heeft, niet overbodig te noemen. Moeten wij een methode, die zeker het „*cito, tuto et jucunde*” bij de andere voorheeft, zonder meer overbodig noemen?

Dr. BAUDET, electro-therapeut-zenuwarts, toont zich in tegenstelling van collega VECHTMANN, als dermatoloog, voorstander zoowel der radio-epilatie als der „*courants de haute fréquence*”. Geen wonder, immers zijn resultaten daarmee verkregen brachten hem er toe. (Wat betreft de hypertrichose had dr. BAUDET eveneens in de resultaten van LEREDDE en MARTIAL, in het *Tijdschrift* van 3 Aug. jl. gerefereerd, nog steun kunnen vinden).

Dr. BAUDET wil het mij ten goede houden, dat ik voor de verklaring van de door hem aangehaalde onduidelijkheden naar de oorspronkelijke verhandeling van KIENBÖCK verwijzen moet. (*Arch. f. Derm. und Syph.*, Jan 1907). Ik meende in een referaat over zulk een onderwerp niet verder te mogen uitweiden; het spijt mij daarmee onduidelijkheden voor den nauwlettenden lezer niet ontgaan te hebben.

Slechts dit nog: dat naar mijn meening niet iedereen de uitspraak van dr. BAUDET over het effect der „*effluves de haute fréquence*” onderschrijven zal; iets wat meer aan de capricieuse methode, die niet altijd precies doet, wat wij er van verwachten, dan aan haar wijze van toepassing dient geweten te worden.

's-Gravenhage, 29 Sept. 1907.

P. H. SCHOONHEID.

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officiële verslagen enz.

Staatsbegrooting voor 1908.

Bij de begrooting van hoofdstuk VI, departement van marine, is gevoegd een beknopt verslag betreffende den gezondheidstoestand der Nederlandsche Zeemacht in 1906. Daaruit blijkt, dat alle ziektecijfers in 1906 lager waren dan in 1905; evenzeer waren de sterftecijfers, behalve die van het in West-Indië gestationeerde schip, lager dan het vorige jaar. De gezondheidstoestand is derhalve bevredigend te noemen.

Verbetering van het lot der gewonden en zieken in den oorlog.

Bij de Tweede Kamer is ingediend een wetsontwerp tot goedkeuring van het op 6 Juli te Genève gesloten tractaat voor de verbetering van het lot der gewonden en zieken, zich bevindende bij de legers te veld. Dit tractaat is aan het wetsontwerp toegevoegd in de Fransche taal, waarin het oorspronkelijk is opgesteld, terwijl het gevolgd wordt door een vertaling in de Nederlandsche taal. Dit tractaat is ter vervanging van het oude, dat dagteekent van 22 Augustus 1864; reeds langen tijd werd de behoefte aan herziening daarvan gevoeld.

De regeeringen, die het tractaat geteekend hebben, verbinden zich o. a. door wettelijke regeling te verhinderen, dat particulieren of vereenigingen, die